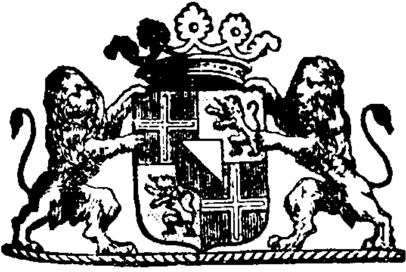
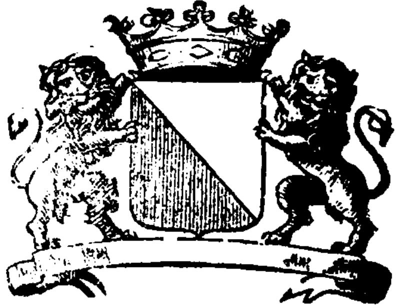
A°. 1859 N°. 220.

DONDERDAG 15 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Donderdag 15 September.

De Chinesche aangelegenheid heeft voor een oogenblik den voorrang boven de Italiaansche zaak. Onder Parijs zal men nadere bijzonderheden vinden omtrent de jammerlijke nederlaag door de beide eerste zeemogendheden geleden. Dat die nederlaag te Londen en Parijs diepen indruk gemaakt heeft, is natuurlijk. Gister hebben wij de nota van den *Moniteur* reeds medegedeeld, waarin de krachtige zamenwerking van Engeland en Frankrijk wordt aangekondigd, om den ontrouw der Chinezen te wreken. Ook de *Times* geeft heden berigt van 't dadelijk vertrek van oorlogschepen en troepen naar China. Het zijn thans Mongoolsche krijgers, die den strijd hebben volgehouden aan de Peiho, terwijl men zegt, dat het geschut uit Rusland afkomstig is. De Russ. gezant is reeds vroeger te Petersburg toegelaten, en heeft daar een zeer gunstig verdrag gesloten; de N. Amerikaansche gezant moet thans aan het hof van China zijn toegelaten, omdat de Unie niet aan den aanval op de Peiho-forten heeft deelgenomen. De beide Westmagten kunnen na de geleden nederlagen geene zoo deemoedige houding meer aannemen als de N. Amerik. gezant heeft; ze moeten daarentegen het voorbeeld volgen van den Russ. admiraal *Putiatine*, die ook krachtig is opgetreden. Welke plannen er tusschen Londen en Parijs thans zullen worden vastgesteld, moet men afwachten; zeker mag men stellen, dat eene expeditie gelijk er geene in de laatste jaren nog gezien is, naar 't verre Oosten zal gaan, om de eer der Fransche en Britsche wapenen te handhaven. Welligt kan daarvoor de Great Eastern nog te pas komen, waarvan we gister het onheil hebben medegedeeld, 't geen echter de goede verwachting der snelle en zekere vaart van 't schip niet heeft verminderd.

De goede verstandhouding, die in de Chinesche wateren thans tusschen de Westmagten noodig wordt, zal de regeling der Italiaansche zaak wat gemakkelijker maken, naar men meent. Zal men het *laissez faire* wat meer toepassen, 't zou niet anders dan voordeelig voor Italië kunnen zijn, dat zich zeker rustig zou ontwikkelen, gelijk het ook thans voortgaat. Heden zullen de deputatiën van Parma en Modena te Turijn ontvangen worden; men is wel benieuwd, of het antwoord van koning *Victor Emmanuel* eenigzins gewijzigd zal zijn van dat aan de Toskaansche deputatie gegeven. — Meer belangstelling nog zal het wekken, hoe het met het aanbod van de Bolognezen zal gaan.

De Ultramontaansche pers roept nog luide wraak over de zegepraal van 't liberalisme in dat deel van den kerkelijken staat. Intusschen mag men die organen van Rome niet te veel vertrouwen; er wordt thans berigt, dat 't geen zij hebben gemeld van schandelijke feiten, die tegen kloosterbewoners in de Legatiën zouden bedreven zijn, geheel was uit de lucht gegrepen. — Wat overigens de Italiaansche zaak en de taal van den *Moniteur* betreft, *le Nord* bevat weder eene beschouwing daarover van Italiaansche zijde. Daarin wordt gezegd, dat Italië niet het minste vertrouwen heeft in beloften van Oostenrijk, dat Venetië die ook niet in 't minste telt, dat dus voor 't geen ten gunste van Venetië door keizer *Frans Jozef* is toegezegd, de gelegenheid, om een krachtigen Italiaanschen konstitutionelen staat te stichten, niet mogt worden prijs gegeven. Venetië zal liever het juk van Oostenrijk torschen, dan van Duitsche vorsten eene halve vrijheid te erlangen, het zal leven in de hoop van ook eenmaal werkelijk deel uit te maken van Italië, terwijl juist het tegenwoordig lot van Venetië een drang voor de Italianen te meer zal zijn, om zich eendragtig en gematigd te houden, ten einde de Italiaansche nationaliteit te handhaven; het Oostenrijksche dwangjuk is eene aansporing voor de Italianen ten goede; de gelukkige toestand van Italië onder een grondwettig koning zal de heerlijke tegenstelling wezen, die Venetië steeds zal doen trachten het gehate juk af te werpen. De toestand die den vrede van Villafranca aan Italië gemaakt heeft, is dus uit dat oogpunt nog zoo slecht niet. Is niet alles verkregen, wat men wenschte, de vervulling ligt zeker in de toekomst.

Een ander Belgiesch blad zegt, dat de Westmagten thans in China zeker vasten voet zullen nemen; en zoekt men voor de Italiaansche hertogen nog hertogdommen, men moest hen die daar in 't verre Oosten geven, waar hunne regeringswijze meer van pas kan zijn!

Doch keeren we tot ernstiger onderwerpen terug. Te Parijs wacht men stellig grootere drukpersvrijheid, en ditmaal niet alleen door eene nota, maar door een nieuw keizerlijk dekreet.

Van Marokko blijven de berigten onzeker. Die over Tanger spreken van erkenning van den nieuwen keizer; die over Spanje gewagen van onlusten; de westelijke stammen in Marokko zijn trouwens steeds de minst onderworpen en onrustige geweest; van daar ook, dat men er in de Spaansche bezittingen den meesten last van heeft.

Van de sluiting der zitting onzer beide Kamers hebben we gister reeds afzonderlijk mededeeling gedaan. Hieronder vindt men daaromtrent en uit onze Oost-Indiën nadere berigten.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Gibraltar, *Maandag*. Uit Tanger wordt dd. 11 dezer berigt, dat geen onlusten van belang op eenig punt van de Marokkaansche kust hebben plaats gehad. *Mohammed* had zich van Marokko naar Fez op marsch begeven en was daar tot keizer geproklameerd alsook te Mequinez.

Bern, *Dingsdag*. De regering van Zurich heeft al de gevolmagtigden tot een pleiziertogtje per stoomboot op het meer van Constanz genoodigd.

De groothertog van Baden zal voor zijn vertrek eene officieel diner in het hotel *Bauer* bijwonen.

Madrid, *Woensdag*. Generaal *Vascongabas* is den keizer der Franschen namens de regering te Biarritz gaan verwelkomen.

Ter eere van den hertog van Malakoff is hier eene groote wapenschouwing gehouden.

Turijn, *Woensdag*. De deputatiën der nationale vergaderingen van Parma en Modena zullen morgen alhier aankomen. De eerstgenoemde deputatie is zamengesteld uit den markies *Mischi*, graaf *Sanritale*, den heer *Verdi*, professor *Fieruzzi* en den markies *Delsi*; terwijl de laatstgenoemde bestaat uit de advokaten *Duratori*, en *Rrizolari*, graaf *Ancini*, de professoren *Zini* en *Selmi*, benevens dokter *Sacerdoti*. Bij de aankomst der deputatiën zal de nationale garde onder de wapenen staan.

Turijn, *Woensdag*. De ingezetenen van Turijn hebben het hoofd van het gemeentebestuur een adres aangeboden, waarin zij de meening te kennen geven, dat de pligt der dankbaarheid van Italië jegens Frankrijk eischt, dat dit gevoel blijke uit een te Parijs op te rigten gedenkteeken. Zij verzoeken daarom, dat hij het initiatief neme voor de vervulling van dezen algemeenen wensch, en mitsdien eene kommissie in het leven roepe, bestaande uit de hoofden der gemeente-besturen van de verschillende deelen des Rijks, als 's volks natuurlijke vertegenwoordigers.

(*Reeds in een gedeelte der oplage van ons n°. van gisteren medegedeeld.*)

Parma, *Woensdag*. De vergadering heeft met algemeene stemmen besloten de diktatuur van *Farini* te bevestigen, en een voorstel in overweging te nemen, strekkende, om hem tot het aangaan eener leening te magtigen. De som zal nader worden bepaald.

Parijs, *Woensdag*. Volgens eene dépêche uit Tunis, bevond *de Bey* zich in levensgevaar. Hij heeft om de hulp van een Franschen geneesheer verzocht. Volgens eene latere dépêche echter hadden zich verschijnselen voorgedaan, die hoop gaven op het behoud van den zieke.

Parijs, *Woensdag*. De graaf *de Persigny* is gister avond op zijne reis van Londen herwaarts te Calais aan wal gestapt.

Parijs, *Woensdag*. Het gerucht zegt, dat 30,000 man Franschen met Engelsche schepen naar China zullen gaan.

Hertog *de Grammont* zal weldra uit Rome herwaarts keeren.

Weenen, *heden*, *Donderdag*. Het *Reichsgezetzblatt* meldt, dat voor Oktober, November en December 1859, het opgeld op de intrest der nationale leening op 15% is bepaald.

Londen, *heden*, *Donderdag*. De *Times* meldt, dat verscheidene stoomfregatten en zeilkorvetten en duizend marinesoldaten naar China gezonden worden. Het blad verlangt dat men eene talrijke troepenmassa van inboorlingen uit Indië er heen zende.

De heer *Azeglio* is naar Turijn vertrokken. Hij zal tegen het einde dezer maand terugkeeren.

Parijs, *heden*, *Donderdag*. Uit Konstantinopel zijn bijdragen ontvangen tot den 7. De Sultan is Zaturdag bijna verongelukt, doordien eene Engelsche sleepstoomboot twee malen tegen zijne kaïk is aangevaren. De sultan is met moeite gered. De kapitein der sleepboot, een Joniër, is in hechtenis genomen en sir *Henry Bulwer* heeft een streng onderzoek toegezegd. — Den goeverneur van Kandia is ontslag verleend.

In Servië wordt het woeliger, de Skuptschina is bijeengeroepen. De artikelen van den *Inv. Russe* brengen de Grieksche en Slavonische bevolkingen in beweging. Den heer *Lobanoff* deswegens door den grootvizier opheldering gevraagd zijnde, heeft hij geantwoord, dat het blad gewaarschuwd is. — De overwinning door de Russen in Cirkassië behaald is van beslissenden aard, de geheele artillerie van *Schamijl* is genomen. 300 gezinnen zijn naar Konstantinopel gevlugt. sir *Bulwer* heeft het Cirkassisch protest, door 250 hoofden geteekend, naar Londen gezonden.

— Z. M. heeft aan mr. *W. J.* baron *d'Ablaing van Giesenburg*, referendaris bij het min. van binnenl. zaken, vergunning verleend tot het aannemen der versierselen van ridder der orde van verdiensten van Adolf van Nassau, van den hertog van Nassau; — den maj.-komm. der dienstd. schutterij te Kampen *H. C. van der Veen*, verleend den personelen rang van luit.-kol., als blijk van tevredenheid; — benoemd tot ontv. te Oudenbosch c. a. den heer *S. Bakker*, ontv. te Ouder-Amstel; — bij het depart. voor de zaken der Herv. Eeredienst enz. tot hoofdkomm. den heer *M. W. J. van Alphen*, komm.; tot komm. den heer *J. C. L. van Honstede*, adj.-komm.; tot adj.-komm. de heeren *E. H. van Diepen*, 1. klerk, en *J. J. Bergsma*, dr. in de godgel. te Utrecht. — Voorts is de heer *D. Hens*, benoemd tot ambtenaar ter beschikking van den goeverneur der Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea.

:— Gister middag heeft er bij Z. M. den koning een groot diner plaats gehad, waaraan HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik*, prins en prinses *Frederik* en prinses *Marie*, benevens de groot-officieren van 's konings huis, ministers van staat, hunne excell. de ministers en eenige genoodigden hebben deelgenomen. Gedurende het diner werd door de kapel van het muziekkorps van het regiment grenadiers en jagers muzijk uitgevoerd. — Eergister woonde o. a. de prins *van Oranje* het diner bij Z. M. den koning bij.

— Z. M. de Koning wordt weldra te Soestdijk verwacht.

— In het Maasland is voor Z. K. H. den prins *van Oranje* eene boerderij aangekocht, die, naar wij vernemen, tot jagthuis zal worden ingerigt.

— Men verzekert, dat de regering in de aanstaande zitting der Kamers slechts één ontwerp nopens de spoorwegen zal indienen, waarbij de twee koncessiën, voor zooveel noodig, zullen worden goedgekeurd en bekrachtigd. De hoop schijnt te zijn, daardoor tot aanneming van de voorstellen der regering meer kansen te openen.

— Naar men verneemt, zal er van wege de Amsterdamsche regering aan de Staten-Generaal worden aangeboden een wets-ontwerp tot wijziging der wettelijke bepalingen, betreffende het buitenslands verteren van pensioenen en onderstanden ten laste van den Staat. De bepalingen, die dit belemmerden, zullen worden opgeheven of verzwakt.

*— Heden morgen zijn de troepenafdeelingen uit het Kamp van Zeist, welker doortogt we reeds voor eenige dagen aankondigden, de stad gepasseerd.

De achtergebleven manschappen 36 man en 1 officier per bataillon staan onder 't bevel van den luit. kol. *v. Mötz* en de luits. van den gen. staf, die met het traceren van het kamp waren belast. D.

materialen zullen geborgen worden in de naastbijgelegen magazijnen en de tenten en verdere kampementseffekten te Delft. Tevens zal een detachement van het bat. mineurs onder kommando worden gesteld van kapt. *Prinsen*, van het korps uit Amersfoort, ten einde de stallen en hutten, waarin de kavalerie gekampeerd is geweest, te doen opruimen.

:— De ambulance, aanwezig in de legerplaats te Zeist is mede opgebroken, zijnde de aldaar nog aanwezige zieken overgebragt naar het groot Rijks-hospitaal alhier.

*— Uit Breda schrijft men:

Bij het leger is thans door het departement van Oorlog ingevoerd het nieuwe voorschrift, betreffende de wapenen, patronen en schietoefeningen bij de inf., zijnde gemeld voorschrift verkrijgbaar gesteld bij de koninklijke militaire akademie alhier.

— Men verneemt, dat weldra zal worden overgegaan tot het aanbesteden van het maken van een dijk in den Dollard, het graven van een uitwateringskanaal naar Termunten en het leggen van een sluis aldaar, ter uitvoering van het plan tot inpoldering van een gedeelte van den Dollard.

— Uit 't vroegere zestal is te Rotterdam het drietal gevormd der heeren *Griethuysen*, *Worst* en *Jans*, predikanten te Harlingen, Epen en Westzaan.

— Men verneemt, dat mevrouw de wed. Ds. *Storm* op hare terugreis is uit Noord-Amerika, en eerstdaags in deze stad verwacht wordt. *Effbl.*

— Gister is te Leiden tot dokter in de geneeskunde bevorderd de heer *H. F. van Praag Heymans*, geboren te 's Hage, na verdediging van een akademisch proefschrift »over het opwekken van vroegtijdige baring volgens de methode van *Krause*."

*— Morgen zal er, in de Domkerk een groot en schoon orgelkoncert worden gehouden, met zang. Wij durven bij voorbaat de kunstliefhebbers zeer een bezoek er van aanraden, daar het te Arnhem gegeven koncert er zeer goed heeft voldaan.

*— Met den pleiziertrein, die voor het bezoeken van de Amsterdamsche kermis door de Rijnspoorwegmaatschappij is daargesteld, zijn gister langs de rigtingen van Rotterdam, Arnhem en Utrecht 1200 personen overgebragt. Naar men weet loopen er nog 8 zulke pleiziertreinen naar Amsterdam.

— Bij de gister te Rotterdam plaats gehad hebbende aanbesteding voor de gasverlichting dier gemeente, voor den tijd van 20 jaren, zijn ingekomen 5 inschrijvingsbilletten. De direkteur der Rotterdamsche gasfabriek werd aannemer tot den prijs van *f* 0.01 per vlam van 6 à 11 ned. dm. en *f* 0.0075 per half licht. *Corns. Nolet*, te Schiedam, schreef in tot *f* 0.012 en *f* 0.007, *L. J. Enthoven en Co.*, te 's Hage, tot *f* 0.0149 en *f* 0.009. Naar men verneemt bestaat het ernstige plan, om, in weerwil van den uitslag dezer inschrijving, eene derde gasfabriek op te rigten, door welke konkurrentie zal ontstaan, die de ingezetenen voorzeker niet minder goed en goedkoop zal doen bedienen.

— Eergister avond is te Velp op zijn zomerverblijf overleden mr. *C. J. van Assen*, emeritus hoogleeraar in de regtsgeleerde fakulteit aan de hoogeschool te Leijden, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, groot-officier van die der eikenkroon en staatsraad in buitengewone dienst.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 14 *Sept.*, 0.95 El.; + AP. 7.90. Gev. 4 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 14. Sept.: 5 voet 6 duim; 5 voet 6 duim Rijnlandsch.

Oost-Indië.

Eergister hebben we de aankomst der schepen te Batavia gemeld, en tevens verkort enkele gunstige berigten uit onze bezittingen (die in een deel onzer oplaag toen verkeerd onder 't gewoon buitenlandsch overzigt zijn geplaatst). Gister, even na 't afdrukken van ons nommer, ontvingen we de Javasche bladen tot den 25. Julij, waaruit we eerst heden 't volgende kunnen overnemen:

De goeverneur-generaal is den 15. op reis gegaan ten einde de oostelijke helft van Java te bezoeken. Het beleid der zaken is intusschen te Java aan den vice-pres. van den Raad, baron *de Kock* tijdelijk opgedragen. Voor zijn vertrek heeft de goev.-gen. twee belangrijke besluiten uitgevaardigd, dat over de Hadji's en pelgrimtogten naar Mekka (reeds bekend) en dat regelende de afschaffing der slavernij met Oktober.

Aan den min. van koloniën is 't voorstel gedaan den heer mr. *Donker Curtius*, opperhoofd van den Japanschen handel te Decima, naar Siam te zenden, om aldaar een handelsverdrag te zien tot stand te brengen. Mr. *Graafland* (griffier bij den raad van justitie te Batavia) zou hem in Japan opvolgen.

Pres. Ram, Adm. v. Heemskerk en Honigbij zijn met 400 man supplitietroepen aangekomen.

— Bij de gehouden uitbesteding voor de stoombootpakketvaart in den O. I. Archipel op 8 dezer is de heer *W. Cores de Vries* eenige inschrijver geweest.

Vroeger zijn er berigten van den 6. Julij per telegraaf ontvangen, nopens den staat van zaken in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo.

Sedert zijn dienaangaande schriftelijke rapporten ingekomen van den goevernements-kommissaris over dat gewest, loopende tot 6 Julij, en waaraan wij de volgende meer uitvoerige berigten ontleenen:

Op den 11. Junij jl. rukte de kommissaris met vijf kompagniën van het 9. bat. inf., de detachementen artillerie en sappeurs en eene landingsdivisie van Z. M. stoomschepen Ardjoeno, Montrado en Celebes, sterk 110 man, onder bevel van den luit. ter zee 2. kl. *van Alphen*, benevens de ambulance, naar Martapoera op.

De magt was geëmbarkeerd op de Celebes en de Boni.

Den 12. kwam men bij Martapoera, werwaarts een paar zendelingen werden afgevaardigd met eene publikatie om de bevolking gerust te stellen en tot onderwerping aan te sporen. Er was toen eene menigte vijandig gezind volk te Martapoera bijeengekomen, die echter, den volgenden morgen, bij eene verkenning met gewapende sloepen door den kommissaris, werd bevonden te zijn vertrokken.

Op dien togt meldde zich bij den kommissaris aan de rijksbestierder van Bandjermassin, pangaram *Hidaja Oellah*, die de verzekering zijner trouw en onderwerping aan het goevernement kwam aanbieden.

Hij werd in het residentiehuis bij den kommissaris toegelaten, waarop vier andere prinsen zich mede aanmeldden en even zoo werden ontvangen, terwijl hun aanzienlijk gevolg voor het residentiehuis zich verzamelde.

Deze grooten waren allen zeer onthutst, en konden slechts na eenigen tijd hunne bedaardheid terugkrijgen. De rijksbestierder verklaarde, dat hij van de verraderlijke plannen, die kort te voren waren ten uitvoer gelegd, niets had geweten, en dat hij de magt niet had gehad, om later iets tot bedwinging te doen, hetgeen hij geheel toeschreef aan de kuiperijen van den sultan *Tamtjid-Illah* om hem te benadeelen.

In den loop van den dag debarkeerde de voortroep en betrok de verlatene kraton, zoo mede de hoofdtroep, die op de aloen-aloen, welke de kraton aan eene zijde begrenst, een bivouak betrok. De reserve bleef voorloopig op de Celebes.

Nergens werd verzet ondervonden.

Den 14. Junij werd in het residentie-huis eene vergadering gehouden met den rijksbestierder en de aanwezige prinsen en matri's, waarvan een dertigtal opkwam. Daarbij werd hun aangezegd, dat het dragen van wapens, anders dan de gewone kris of klewang, werd verboden en een ieder, die met eene lans gewapend werd bevonden, zou worden gearresteerd. Dit bevel werd gehoorzaamd, en zelfs werden berigten verstrekt, waardoor het gelukte in de nabijheid eenige arrestatiën te doen, waaronder de kiai's *Singo-Pradjo* en *Wira-Djaja*, twee voorname aanvoerders der gewapenden tegen Kalangan en Pengaron.

Op den 15. Junij debarkeerde de reserve en bezette de kraton, ter vervanging van de voortroep, die, op dien dag, onder bevel van kapt. *van Oijen*, van Martapoera vertrok, en den regter-oever van de Riam-kanan volgende, op den 18. Pengaron bereikte, juist toen eene bende van een duizendtal Moeningers gereed stond het etablissement op nieuw aan te vallen. Zij namen dadelijk de vlugt.

Op deze togt heeft de ingenieur van het mijnwezen *Rant*, als vrijwilliger, de kolonne tot gids gediend.

Slechts bij Soengiraja werd op den 17. tegenstand ondervonden; een duizendtal gewapende Moeningers en Dajakspaté had zich daar genesteld, om de troepen te overvallen. Met eene onverwachte beweging links uit de flank liet de kapt. *van Oijen* er op instormen en dreef den vijand op de vlugt, na hem een verlies van een dertigtal dooden en nog meer gekwetsten te hebben berokkend.

Als zich daarbij bijzonder te hebben onderscheiden worden genoemd de luits. *Scheepers* van de sappeurs, *Verstege* en *Magnin* van de infanterie, en *Sluijterman van Loo* van de marine.

De verdediging van Pengaron is een roemvol feit geweest. Sedert 29 April was men daar bij herhaling aangevallen en geheel van de gemeenschap met de hoofdplaats afgesloten. Met een veertigtal soldaten en een personeel van 400 kettinggangers en een 206tal pandelingen, in eene gedurende den opstand opgerigte palisadering opgesloten, was er eene waardige en moedige houding van het dirigerend personeel noodig, om tegen de aanvallen van buiten en de zamenspanningen van binnen bestand te zijn.

Den 15. en 16. Junij werden van uit Martapoera militaire verkenningen gedaan, om zamenscholingen van den vijand uiteen te jagen, maar overal nam bij de vlugt. Op laatstgenoemden dag bezocht de kommissaris het établissement Kalangan en vond daar alles verwoest, maar geene opstandelingen meer. Te Goenoeng Lawah werd zekere pembekel *Taka*, een der deelhebbers aan den moord te Kalangan, gearresteerd. In den nacht van den 18. op den 19. trachtte hij te vlugten, en had zich van een der geweren van de wacht meester gemaakt. Hij werd echter door een der op post staande matrozen achtervolgd en gevangen. Den volgenden dag overleed hij aan eene daarbij bekomene wonde.

Den 18. Junij rukte de reserve, onder bevel van den overste *Boon van Ostade*, naar Goenong Djabok op, om de derwaarts gevlugte muitelingen op te zoeken. Hij kwam daar den 19. aan en vond ook daar alles verwoest, maar geene vijanden.

Door mededeelingen van den moefti des rijks, hadja *Mahmoed*, van den panghoeloe van Martapoera, hadji *Momahad Chalied*, en van den priester hadji *Mohamad Arief*, die veel blijken van getrouwheid aan het goevernement gaven, werd den kommissaris bekend, wie de hoofdaanlegger was geweest van het plan, om eenen algemeenen aanval op Bandjermassin te doen.

Deze persoon had in zijne brieven gebruik gemaakt van den naam van den rijksbestuurder, pangaran *Hidajat Oellah*, om aanhang te verkrijgen. Toen het aan deze bekend werd, dat de kommissaris in het bezit was van zoodanige brieven, werd hij beangst, te meer daar hem door kwaadwilligen moet zijn in het oor geblazen, dat het voornemen bestond hem te arresteren, zoodat hij, in den nacht van 18 op 19 Junij, overhaast Martapoera verliet, onder voorwendsel van zijne moeder, die in de wildernis zou zijn gevlugt, op te sporen.

Op den 19. hield de kommissaris op nieuw eene vergadering met de prinsen, mantri's, kiai's en kampongshoofden, ten getale van tachtig, om hun gevoelen te vernemen, nopens de maatregelen, te nemen om de zaken in eenen gezonden toestand te brengen.

Den volgenden dag leverden deze hoofden hun schriftelijk uitgebragt gevoelen in, waarvan de inhoud, soms meer of min verbloemd, nederkwam op den wensch, om een anderen vorst dan *Tamdjid-Illah* op den troon te zien.

Den 21. Junij keerde de kommissaris naar Bandjermassin terug, alwaar in eene bijeenkomst, belegd op den 24. daaraanvolgende, de Sultan vrijwillig afstand deed van den troon, en den wensch uitte, om naar Batavia te vertrekken.

De waarneming van het rijksbestuur werd door den kommissaris voorloopig opgedragen aan den pangerans *Soeria Mataram* en *Mohamad Tambakanjar*, waarvan de kommissaris, op den 28. Junij, te Martapoera afkondiging deed, hetgeen door de hoofden met genoegen werd vernomen. Pangeran *Soeria Mataram* bood zich aan om den rijksbestuurder op te zoeken, die ook een brief schreef aan den kommissaris, houdende, dat hij gaarne wilde terugkeeren, indien hem daartoe eene schriftelijke vergunning werd gezonden.

Hieraan werd voldaan, maar de rijksbestuurder was nog niet voldoende gerustgesteld en, bij het afzenden van deze berigten, was hij nog niet teruggekeerd.

Den 26. Junij werd een detachement van 50 infanteristen, onder bevel van den kapt. *Schiff*, gezonden naar Tjembaka, waar zamenscholingen plaats hadden. Men vond daar eene magt van 1000 à 1500 opstandelingen, die, met een verlies van een vijftigtal dooden en gekwetsen, werd uit een gejaagd.

Den 28. keerde de kommissaris naar Martapoera terug en op dien dag en den volgende bleef het te Martapoera rustig. Maar op den 30. werd het bivouak in den kraton door een duizendtal muitelingen aangevallen, juist op het oogenblik, dat, met uitzondering van de wacht, de gansche magt op de aloen-aloen werd geïnspekteerd. Zij waren ongemerkt in het digt begroeid terrein achter de kraton zamengetrokken, hadden twee schildwachten overvallen, de achterpoort opengehakt en waren voor een gedeelte door die poort tot in het bivouak gedrongen. Spoedig snelden de troepen binnen, grepen de muitelingen aan, waarvan sommigen, al dansende, tegen de geweren inliepen, en een goed infanterievuur, ondersteund door een paar kartetschoten uit een houwitzer, dreef hen naar buiten. Een tiental lijken lieten zij in den kraton achter, terwijl nog vele lijken en gekwetsten werden medegevoerd.

Onder de gesneuvelden waren de hadji's *Boejasin* en *Boechaier*, die onder de leiders van den opstand eene voorname rol hebben gespeeld.

Van onze zijde zijn gesneuveld twee Europeanen en een Inlander, en gekwetst twee Europeanen en vijf Inlanders. Ook de auditeur-militair, mr. *van der Hout*, heeft bij dien aanval een oogenblik in eene hagchelijke positie verkeerd.

Door de militaire bevelhebbers, de oversten *van Hasselt* van de zeemagt en *Boon van Ostade* van de infanterie, wordt zeer geroemd de bij die gelegenheid aan den dag gelegde koelbloedigheid van den kapitein *Hartsteen*, den 1. luitenant *Thieme*, den adjudant-onderofficier van de artillerie *de Moor*, den korporaal *van Woesik* en van den matroos *van de Velden* van de Montrado.

Het is niet bekend werwaarts de muitelingen

gevlugt zijn.

Ook in Poeloe-Petak zijn ons etablissement en de stoomer **Tjipannas** door de muitelingen uit de Soengei Belaran aangevallen in zeer goed gewapende en in verdedigbaren toestand gebragte ijzeren landschouwen, geroofd van *Kalangan*. De **Montrado** kwam daar juist aan, toen de praauwen met de **Tjipannas** waren slaags geweest. Den volgenden dag werden de praauwen door de **Montrado** genomen en de versterkingen der muitelingen aangetast, genomen en vernield; zij verloren daarbij 35 dooden en 45 gekwetsten.

De **Montrado** deed daarop eene togt op de Negara.

Door de herstelling van de gemeenschap met Pengaron heeft men op den 1. Julij ongeveer 50 ton steenkolen naar Bandjermassin kunnen afvoeren.

Bij het sluiten der rapporten was de gezondheidstoestand der troepen voortdurend zeer voldoende; er waren weinig of geene ernstige zieken.

Per telegram zijn tijdingen ontvangen van Bandjermassin, loopende tot den 16. dezer:

Sedert de laatste berigten nopens den staat van zaken in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo heeft geene ontmoeting met de opstandelingen meer plaats gehad, en is het grootste gedeelte van hen uit elkander gegaan; echter verneemt men, dat zich tusschen Tabanio en Banjoe irang nog eenige opstandelingen ophouden.

Sedert 14 dagen leden de troepen veel door aanhoudende regens en dikke mist, en nam het aantal zieken toe, welke echter niet van ernstigen aard zijn.

Bij gunstige weêrsgesteldheid is men voornemens Tobanio te bezetten en de Tanah Laut te zuiveren.

Te Pengaron was men den 13. Julij begonnen met het werk in de kolenmijnen te hervatten en geregeld door te zetten.

De rijksbestierder is naar Amoentai gevlugt, doch werd van daar binnen weinige dagen terug verwacht.

De berigten, dat de sultan *Koening* gevlugt en zijn aanhang grootendeels verbroken is, worden meer en meer bevestigd.

De sultan van Bandjermassin embarkeerde den 16. dezer aan boord van Zr. Ms. stoomschip **Ardjoeno**, vergezeld, behalve van de Ratoe, van 9 leden zijner familie, 22 bijvrouwen en 17 volgelingen en bedienden.

Op de Negara en Marampiauw gaat alles naar wensch; ook bij Poeloe Petak heeft men geene opstandelingen meer gezien.

Het hoofd, *Pambekel Soelil*, bevindt zich nog steeds in de boven-Kapoeas om eenen nieuwen aanhang te verwerven, hetgeen hem echter niet schijnt te gelukken.

Eenige Daiak's zijn afgezonden, om zoo mogelijk *Soelil* te arresteren.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS.

Sluiting van de gewone vergadering der Staten-Generaal, van gister, Woensdag 14. September, 's namiddags ten 2 ure.

De heer *Philipse*, voorzitter der Eerste Kamer, bekleedt den voorzittersstoel.

Na voorlezing van het Kon. besluit, tot sluiting der tegenwoordige zitting en benoeming eener kommissie om den Minister van Binnenl. Zaken in- en uitgeleide te doen, wordt die Minister, die zich op de gewone statelijke wijze naar de vergadering der Staten-Generaal heeft begeven, de zaal binnengeleid. Die kommissie bestond uit de heeren: *Blankenheijm*, *van Wessem*, *de Brauw*, *Botz*, *'t Hooft van Benthuizen*, *Loopuyt*, *van Eck* en *Meilink*.

De Minister houdt de volgende aanspraak:

»*Mijne Heeren!*

»De vergaderingen der Staten-Generaal, wier sluiting mij is opgedragen, was belangrijk door de gewigtige voorstellen, gedurende haren loop aan uw onderzoek onderworpen.

»Werd de behandeling van sommige dier voorstellen niet ten einde gebragt, er mag worden gewezen op het tot stand komen van onderscheidene zeer noodige of allezins nuttige wetten. Het zal genoeg zijn te noemen: de wet tot herziening der tabel, bedoeld in art. 99 der kieswet, die tot afschaffing der slavernij in Nederl. Oostindië, die tot verbetering van het regt van sukzessie en van overgang bij overlijden, die tot eindregeling van de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, die tot regeling van de loodsdienst voor zeeschepen, die tot voorziening in het doorloopend beheer van kapitalen en uitkeeringen, waarmede de voormalige wees- en momboirkamers waren belast, die op het gebruik der spoorwegen.

»De oorlog, in een deel van Europa ontstaan, bragt eenige stoornis in den gang uwer werkzaamheden en was oorzaak, dat uwe toestemming tot buitengewone uitgaven ten behoeve van 's lands verdediging werd gevraagd. Getrouw aan uwe roeping, ter verschaffing van de voor die verdediging noodige middelen mede te werken, waart gij bereid de gevraagde toestemming te verleenen.

»Moge de sedert herstelde vrede u de gelegenheid laten, in de volgende zitting te volbrengen, wat in deze onafgedaan bleef.

»In naam des Konings, sluit ik deze vergadering der Staten-Generaal."

KONSTANTINOPEL, 3 September.

De berigten van Kandia blijven zorgwekkend. De goeverneur *Hussein-Pacha* heeft der Porte zijn ontslag ingediend, daar men hem geen genoegzame volmagt wil verleenen. De gansche Christenbevolking is onder de wapenen. De militaire magt waarover de goeverneur beschikt, is zeer gering. Ongeveer 40,000 Muzelmannen zijn ingesloten en worden als het ware als gijzelaars behandeld.

WEENEN, 12 September.

Prins *Kallimaki* heeft, volgens depeches uit Konstantinopel, aangaande de investituur van prins *Cousa*, de mededeeling ontvangen, dat men slechts het verslag van den gevolmagtigde der Porte omtrent de den 6. gehouden konferentie afwachtte, om de beide firmans aangaande die investituur uit te vaardigen.

— 14 *Sept.* Met. 5 pCt. 73.—; Nat. 78.25; Bank 876.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 207,40; O-Fr. Spoorw.-akt. 260.80; Lomb. Venet. —; Nieuwe —,—; W. op Lond. 3 m. 12.20; G. 20.

LONDEN, 13 September.

De *Morn. Post* vraagt, waarom eerst den 9. Sept. Europa wordt te kennen gegeven, dat te Villafranca koncessiën in liberalen zin gedaan zijn voor Venetië, op voorwaarde dat de groothertogen op hunne troonen zouden worden hersteld. Het blad meent, dat zoo dit al waar zij, men toch het den Italianen niet kan wijten dat zij zich niet naar dat alternatief geregeld hebben. Maar zelfs in geval de *Moniteur* indertijd dadelijk de mededeeling gedaan had, die zij nu doet, gelooft het blad nog dat de Italianen verstandig gehandeld hadden door die restauratie te weigeren die slechts de kans op vervulling van Oostenrijksche beloften met zich zou brengen. Oostenrijk heeft wel meer beloften aan Venetië gedaan sedert 1815.

De Italianen, zegt het blad in zijne verdere beschouwingen, hebben gedaan wat men verlangd heeft: met gematigdheid hunne wenschen te kennen gegeven. Het gelooft, dat zij zeer erkentelijk zijn voor wat *Napoleon* voor hen gedaan heeft en heeft willen doen, maar men kan niet aannemen, dat zij zich gehouden moeten achten voorstellen te begunstigen en uit te voeren geheel in strijd met Italie's geluk, en die ontwijfelbaar alle voordeelen van den jongsten veldtogt zouden doen verloren gaan, en de opofferingen, door Frankrijk en Italië gebragt aan eene zaak, die men eene gemeenschappelijke achtte, onvruchtbaar zouden maken. Zij, die dat beweren, stellen tot beginsel, dat een vorst, die in den oorlog overwonnen heeft, naar goedvinden kan beschikken niet alleen over het lot zijner vijanden, maar ook over dat zijner bondgenooten. — De bevolking van Midden-Italië, door zijne vorsten verlaten, bleef zelf meester over hare toekomst. Die toekomst kon te Villafranca niet besproken worden, want de keizer van Oostenrijk had, overwonnen, het regt niet de restauratie op te leggen der vorsten die hunne hoop aan het geluk zijner wapenen verbonden hadden, en de keizer van Frankrijk had evenmin het regt namens zijne bondgenooten voorwaarden aan te nemen, geheel in strijd met het doel waarom zij oorloogden.

Uit Nieuw-York meldt men, dat als kandidaten voor het presidentschap der Unie genoemd worden de heeren *Wise*, *Douglas* en *Botts*.

Uit Mexiko had men berigt ontvangen, dat de liberale partij reeds door 17 van de 22 provinciën ondersteund wordt. *Juarez* heeft het gezag der geestelijkheid verkort, door de verbeurdverklaring harer bezittingen en de instelling van het burgerlijk huwelijk. *Miramon* had de hoofdstad nog in zijne magt.

— 14 *Sept.* Gec. $95^1/_2$; Peru $4^1/_2$ pCt. —; 3 pCt. —; Venez. 5 pCt. 27; $2^1/_4$ pCt. $14^1/_2$; Port. 3 pCt. 46; Sp. 3 pCt. $46^1/_2$; $1^1/_2$ pCt. $34^3/_4$; Rusl. $4^1/_2$ pCt. 99; 5 pCt. 112; Holl. $2^1/_2$ pCt. 65; 4 pCt. —; Sard. $86^1/_2$.

PARIJS, 13 September.

Het gerucht wil, dat de Keizer het met de Engelsche regering eens is over de grondslagen der onderhandelingen van een kongres, daarin bestaande, dat den Italiaanschen bevolkingen vrijheid worde gelaten, hunne zaken te regelen zooals zij goedvinden.

De bijzonderheden omtrent het Chineesch verraad doen zien, dat men niet meer met dezelfde vijanden te doen heeft als vroeger. De aanleg der werken, de wijze van vechten, de soort van geschut, alles geeft de overtuiging, dat de Chinezen door Europeanen — in Engeland noemt men reeds de Russen — onderwezen zijn.

Prinses *Clotilde* is naar Auvergne vertrokken, waar zich haar echtgenoot op dit oogenblik bevindt.

Men zegt, dat de regering op den verkoop der goederen aan de familie *Orleans* zal terugkomen, en, daar de fondsen door die verkoop opgeleverd reeds eene bestemming erlangd hebben, een afzonderlijken kredietpost wil openen om die familie de waarde harer goederen in geld terug te geven.

Het gerucht, dat onze gezant te Rome zou hebben te kennen gegeven, dat de Fransche troepen over eenige maanden Rome zullen verlaten, is onjuist. Zij zullen niet vertrekken voordat *Pius IX* dat verzoekt.

Alhier is de volgende belangrijke brief uit Kanton van 21 Julij, wegens de jongste oorlogsgebeurtenissen in China, ontvangen:

»Ik heb te treurig en te gewigtig nieuws mede te deelen om het stilzwijgen te bewaren en mijne bezigheden niet voor eenige oogenblikken af te breken. Gij weet reeds van de afreis der Fransche en Engelsche Ambassadeurs naar het noorden. Het schoone Engelsche eskader, uit 12 kanonneerbooten en verscheiden andere schepen van verschillend kaliber bestaande, en de twee Fransche stoomschepen **Duchayla** en **Norzagara**, kwamen den 16 Junij in de Peiho ten anker. Men bespeurde geenerlei beweging in de forten van Takou. Eene sloep werd naar wal gezonden om het terrein te verkennen, en een kleine mandarijn vertoonde zich, om het aan land komen te verbieden. De officier kondigde hem toen de komst aan der ministers, tot bekrachtiging der verdragen te Peking, ten gevolge der vroegere bepalingen, en verlangde derhalve vrijen doortogt voor de schepen, waarop de Chinees zeer barsch antwoordde, dat geen enkel oorlogsvaartuig den doortogt hebben mogt, en dat hij, des verkiezende, een weg meer noordwaarts zoeken kon. Weldra bemerkte men dat de monding der Peiho versperd was, en dat de slagboomen tot op verren afstand vermenigvuldigd waren. Op de vraag naar het doel dier versperringen antwoordden de Chinezen: dat de autoriteiten niets daarmede uitstaande hadden, dewijl zij door de bevolking waren ondernomen en uitgevoerd, om zich tegen de zeeschuimers te dekken. Men liet zich door dit antwoord niet om den tuin leiden; aan de mandarijnen werden drie dagen vergund om al die slagboomen te doen wegnemen. Het antwoord was eene volslagene weigering.

»Gedurende al die zamensprekingen heerschte de volkomenste stilte in de forten, geene banier, geenerlei beweging werd vernomen; de werken waren zoo goed bemaskerd, dat men de forten gemakkelijk voor verlaten zou hebben aangezien.

»Den 25. Junij werd aan de kanonneerbooten gelast voorwaarts te stevenen, om, door het verbreken der staketsels, den doortogt te dwingen. De **Plower** en de **Oppossum** slaagden er in de twee eerste slagboomen door te breken, maar de derde hield hen tegen. Toen de Chinezen hen dus bezig zagen, terwijl de **Starling** en de **Banterer** naderden, ligten zij het masker af en een vreeselijk kanonschot werd regt naar de **Plower** gerigt, die de vlag van den admiraal *Hope* voerde. Dit was het sein voor de afgrijselijkste slagting. In een enkel oogenblik werden de tenten die de batterijen dekten opgeslagen, en een ijselijke hagelbui van kogels viel op de meest vooraan liggende kannonneerbooten, die dapper antwoordden, maar reeds was de stelling voor den admiraal, die twee wonden bekomen had, niet houdbaar meer. De vlag werd op eene andere kannonneerboot overgebragt en het gevecht werd algemeen. Het vuur van de forten was te zwaar voor de kannonneerbooten, drie van welke reeds zonken. Men wilde de 12 à 1300 man waarover men beschikken kon aan wal zetten, maar tot overmaat van ramp moesten de manschappen tot aan het middel door de slijk waden, hunne amunitie was weldra beschadigd, en niet zonder ongehoorde inspanning konden zij voorwaarts komen. De vijanden schoten op de dapperen, die hunne wapenen niet gebruiken konden, terwijl de officieren wonderen van moed verrigtten, om hunne door vermoeijenis uitgeputte manschappen te schragen. Ten negen ure des avonds waren 460 man gesneuveld of gekwetst!

»De stoombooten hadden hare ammunitie uitgeput; het overschot der troepen zocht, onder onbeschrijfelijke inspanningen en gevaren, de schepen weder op. De Chinezen hadden eene eerste zegepraal op de Europeanen behaald, maar door welk middel? 60 Franschen van de **Duchayla** hadden deel aan het gevecht genomen, 4 daarvan zijn gedood en 10 gekwetst, onder welke laatsten de dappere kommandant *Tricault*, aan den arm, maar niet gevaarlijk. Behalve de drie vernielde kannonneerbooten waren twee andere in het gevecht gezonken; men slaagde er in, ze gedurende den nacht af te brengen.

»Ziedaar den uitslag der vreeselijke nederlaag die de Europeanen ooit in China geleden hebben!

»De forten van Takou werden verdedigd door duizenden Mongoolsche soldaten; de vestingwerken moeten door Europesche genie-officieren zijn aangelegd. De Engelschen meenen zelfs Russen op de wallen gezien te hebben. Maar om zulk eene zware beschuldiging te staven zouden er andere bewijzen noodig zijn. Wat zekerder schijnt, is dat de kanonnen uit Russische gieterijen afkomstig waren; het kan geene bevreemding wekken, indien men een in China algemeen verspreid gerucht gelooven mag, dat de Russen eene verbazende uitgestrektheid gronds hebben aangekocht, aan de rivier de Amur gelegen, en deze met oorlogstuig, waaronder 700 kanonnen, zouden betaald hebben."

— 14 *Sept.* Rente op tijd 3 pCt. 68,50; Fr.-Oost. Spw. 527,50; Sp. $1^1/_2$ pCt. $34^1/_2$; 3 pCt. $44^1/_8$.

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd:
H. J. G. GREBBE.
Ber. Pred. te Oosterdierum,
met
A. C. MARTENS.
Utrecht, 15 Sept. 1859.

*** Getrouwd:
J. A. H. JANSSEN Gz.
EN
C. J. G. ROGHAIR,
Wed. J. J. DE WAAL.
Utrecht, 15 September 1859.

*** Bevallen van een *ZOON*, H. C. M. BOLK, geliefde Echtgenoote van
Mr. N. H. DE LANGE.
Alkmaar, den 14. September 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid, na voorzien te zijn geweest met de H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van circa 60 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, JACOBUS HENDRIEKUS WOUTERS, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 34 jaren.

Utrecht, 11 Sept. 1859. Wed. J. H. WOUTERS. BOGAARD.

NB. De Stalhouderij blijft, met behulp van mijnen oudsten Zoon, op denzelfden voet voortgaan, waartoe ik mij bij deze beleefdelijk aanbeveel.

*** Heden overleed tot mijne innige droefheid, na eene kortstondige, doch hevige ziekte, mijn dierbare Echtgenoot, L. VAN EIJNDT.

Utrecht, 13 Sept. 1859. Wed. L. VAN EIJNDT, geb. VAN GOCH.

P. S. De Schildersaffaire zal door de Weduwe worden voortgezet.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen dierbaren echtgenoot, betuig ik bij deze mijnen hartelijken dank.

Utrecht, 15 Sept. 1859. R. J. SCHOUW, Wed. L. A. BROERS.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden, bij het treurig verlies mijner geliefde Zoon FREDERIK, betuig ik, ook namens mijne kinderen en Behuwdzoon, mijnen hartelijken dank.
J. H. SCHRÖDER.

*** Vrijdag 16 September:
In de Domkerk, 's avonds half zes ure,

GEESTELIJK ZANG EN ORGELCONCERT,

DOOR
den Organist DOETSCH uit Keulen en de Zangeres Mevrouw ALEXANDRINE DOETSCH.

PROGRAMMA.

1. Fest-Praeludium von . . . BAACKE.
2. *"Herr! erbarm dich mein!"* — Kirchenaria von . . . STRADELLA.
3. Orgel-Sonate von . . . RITTER.
4. *Gebet.* Lied von . . . HÄNDEL.
5. Fuge von . . . SEBASTIAN BACH.
6. Geistliches Lied von . . . DOETSCH.
7. Fantasie über den Choral: *"Ein' feste Burg"* etc.

Entréekaarten zijn à *f* 1 verkrijgbaar bij de Muziekhandelaars RAHR, Choorstraat, en BECKER, Oudegracht bij de Hamburgerbrug.

*** Blijkens acte op den 14 September 1859 voor den Notaris H. DUIJFJES in tegenwoordigheid van getuigen te Utrecht gepasseerd is tusschen de Heeren JACOB VAN AALS, winkelier, en MOZES BOUMAN, sigarenfabriekant, beide wonende te Utrecht, eene Vennootschap aangegaan tot uitoefening van eene sigarenfabriek en den handel in Tabak en Sigaren onder de firma: *VAN AALS EN COMPAGNIE*, waarvan beide de teekening zullen hebben, doch niet anders dan voor zaken tot den voormelden handel en fabriek betrekking hebbende, en in geen geval tot het opnemen van gelden of het aangaan van borgtogten. — De Vennootschap wordt gerekend ingegaan te zijn den 15 Mei 1859 en wel van jaar tot jaar, met bepaling dat, ingeval drie maanden voor den afloop van elk jaar geene opzegging heeft plaats gehad, dezelve gerekend zal worden telkens weder voor een jaar te zijn verlengd.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen, op Zaturdag den 24. September 1859, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden, de leverantie van ten dienste van het Stadhuis benoodigde,

1°. Harde beste Turf,
2°. Korte en lange Friesche Turf,
3°. [illegible]
4°. Stukken Steenkolen en Gruis.

De bestekken en monsters liggen ter inzage bij den Concierge van het Stadhuis, dagelijks, de invallende Zondag uitgezonderd, van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure.

Utrecht, den 6. September 1859.
De Secretaris der Stad Utrecht
H. G. RÖMER.

*** De Notaris G. H. BROEKMAN, te Vianen, zal in het openbaar, op Woensdagen 19 en 26 October 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het logement *het Zwijnshoofd* te Vianen, bij opbod, hooging en afslag, presenteren te verkoopen:

11 bunders 96 roeden 60 ellen BOUW- WEI- en HOOILAND, gelegen op de polders Bolgarij en Autena onder Vianen, in 4 percelen.

Breeder bij billetten, zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten kantore van voorn. Notaris BROEKMAN.

TE HUUR

*** Twee GEMEUBILEERDE BENEDENKAMERS op een der aangenaamste standen, in de nabijheid van het Station van den Rhijnspoorweg, voor *eenen Heer of eene Dame*, in een Protestantsch gezin; belanghebbenden worden verzocht zich met franco brieven te adresseren onder letter A aan het Commissiekantoor van den Heer J. C. ANDRIESSEN, Tweistraat No. 217.

TE HUUR

*** Tegen primo November ek. of vroeger:

Een HUIS met zes, zoo Boven- als Benedenkamers, Dienstbodenkamer, twee Keukens, ruime Zolder en Kelder, en groote Tuin.

Een BOVENWONING, bestaande in twee Kamers, Keuken en ruime Zolder, desverkiezende, tevens gebruik van eenen grooten Tuin.

Te bevragen bij H. VAN KOPPENHAGEN, buiten de Waardbarrière M n°. 65.

C. A. Ontvangen 53 Guldens.

*** Eene knappe KEUKENMEID wordt tegen *hoog loon* met 1 November **verlangd** bij eene familie, wonende des zomers te Zeyst en des winters te Utrecht. Adres met franco brieven lett. C. P. bij J. W. EVERSZ, Boekhandelaar te Zeyst.

MACHINAAL ROGGEBROOD.

*** De ondergeteekende berigt door deze, dat bij een Depot van echt Amsterdamsch **Machinaal Roggebrood** heeft gevestigd, bij W. C. TEN BERG, Mr. Broodbakker op de Lijnmarkt over de Boterstraat te Utrecht.

Amsterd. 15 Sept. 1859. W. F. HOMULLE.

MEEKRAP-OLIE.

*** Uitwendig Geneesmiddel tegen Jicht en Rheumatisme, dat tegenwoordig door de eerste Medicinae Doctoren met het beste gevolg wordt aanbevolen, alleen verkrijgbaar à *f* 3.— per Flakon bij den Apotheker I. J. BOURSSE op de Heerengracht bij de Huidenstraat te Amsterdam, en voor Utrecht alléén bij J. M. PORTON, Drogist op *'t Oudkerkhof.*

AVIS AU COMMERCE.

*** Leçons de Français, d'Allemand, d'Anglais, de Hollandais, de tenue des livres et de correspondance Commerciale (dans les quatre langues), s'adresser à
D. TEEUWESSEN,
Instituteur Korte Nieuwstraat.

PERSISCH INSECTENPOEDER.

*** Dit Zaad eener bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle ander ongedierte. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin ze reeds is, spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cens.

Amsterdam Verkoophuis.
Utrecht *T. Uhlenbroek* Choorst.
" *T. Uhlenbroek* O.Gracht bij de Hamburgerbrug.
" *L. J. R. Bosch* Lijnm.
" *P. J. Huinck*, "
Amersfoort, Gebr. *Bruning*.
" *G. T. C. v. d. Roemer.*
" *A. H. v. Ruiven.*
Baarn, *E. v. Dapperen.*
" Gez. *Petersen Nabbe.*
Bodegraven, *B. E. C. Schlatman.*
Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*
Kuilenburg, *J. V. Hendius.*
Vianen, *B. Swaving.*
WijkbijDuurst, Wed. *C. Zorn.*
IJsselstein, *J. Groenhoff.*
Zeist, *C. G. Adlung.*
en in de bekende dépots in de andere steden.

NEDERLANDSCHE RHIJN-SPOORWEG.

Amsterdamsche Kermis.

Woensdag 14, Vrijdag 16, Dingsdag 20 en Donderdag 22 September 1859,

EXTRA TREINEN

NAAR

AMSTERDAM

heen en terug,

voor de veel verminderde vracht van *f* 2,—, in rijtuigen met gevulde zittingen, van de Stations boven Utrecht gelegen en van *f* 1,— van de Stations Utrecht tot Amsterdam; in overdekte wagens van de Stations boven Utrecht gelegen *f* 1,— en van de Stations Utrecht tot Amsterdam 50 Cents.

De billetten moeten uiterlijk daags te voren genomen worden. Om zich wegens het beperkt getal plaatsen niet te zien teleurgesteld, zal het echter raadzaam zijn zich daarvan reeds vroeger te voorzien.

Vertrek 's morgens naar *Amsterdam* van *Arnhem* en *Rotterdam* ten 6 ure en van *Utrecht* ten 7,50 min. Het vertrek van de Tusschenstations aangewezen op de aanplakbilletten en kleine aankondigingen alom verspreid. **Terugkeer** van *Amsterdam* 's avonds ten 11 ure.

Amsterdam, September 1859. DE DIRECTIE.

Marktberigten.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 14 September.

Tarwe van *f* 8.50 tot *f* 9.00. Beste dito van *f* 9.[illegible] tot *f* 10.00. Rogge van *f* 6.25 tot *f* 7.25. Boekweit van *f* 6.25 tot *f* 6.75. Haver van *f* 4.30 tot *f* 5.25. Paardenboonen van *f* 8.00 tot *f* 8 50. Garst van *f* 4.50 tot *f* 5.25. Witte Erwten van *f* 8.00 tot *f* 8.40. Boter de 5 Ned. Onzen, van 53 tot 57½ Cent. Hoenderetjeren per 100 stuks *f* 3.00.

---

239. Staats-Loterij.

Vijfde Klasse. 10e Lijst.

No. 12309 *f* 2000. No. 2567, 7879 en 16970 ieder *f* 1000.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. Temp.	Vocht- tigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
			N. G						
14	2	zo.	4.0	752.50	53.4	—11.9	0.85	0.6	Zw.bew.; regen
	10	o.	1.0	50.93	50.0	— 6.7	0.95	2.9	Idem.
15	8	o.	0.0	49.51	52.9	— 6.3	0.86	4.5	Zw. bewolkt

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 14 September 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt.	64⅝	64¹³⁄₁₆	64¾
dito dito	3	"	78⅛	78⁵⁄₁₆	78¼
dito dito	4	"	98¾	98¹³⁄₁₆	98¹³⁄₁₆
Handelmaatschappij . .	4½	"	125½	126	
Oost-Indische Leening	4	"	98¹⁄₁₆	98⅛	
Aand. Rijn-Spoorweg.	4½	"	100½		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	51⅞		
SPANJE.					
Obligatien	1¾	pCt.	34	34⅛	34⅛
Obligatien	3	"	45¼	45⅜	
Binnenl. Schuld	3	"	43⅛	43⅜	43⅜
Amortisable			11⅛	11¼	11⅛
Bewijzen Koepons			4⅝		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44½	44⅝	
dito 1856/57	3	"	43	43⅛	
dito 1859	3	"	42¹⁵⁄₁₆	43¹⁄₁₆	
dito uitgestelde			30½		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	"	104⅛	104¼	
Obligat. 1828 & 1829.	5	"	102		
Certifikaten 1840 . . .	4	"	84½	84⅝	
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	"	84¼	84½	
dito 5e Serie	5	"	93¾		
dito 1855 6e Serie . .	5	"	100¾	101	100¾
Inschrijv. in Assign. .	6	"	64⅝		
Certifik. van Assign. .	6	"	65¼		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			156		
Obligatiën	4	pCt.	79⅛	79⁵⁄₁₆	
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	"	100½	101	101
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	55	56¾	56⅛
Oblig. Rente Am. . . .	5	"	73¾	74¼	74⅛
dito dito Nat. 1854 . .	5	"	58⅞	60⅝	60⅝
dito dito	2½	"	29⅝	30	30
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	99		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . .	1	"	15	15⅛	
Venez. Oblig.	3	"	26¼	26¾	
Grenada, Oblig. . . .	3¼	"	15⅜	15⅝	
Mexiko, Obl.	3	"	19⅞	20	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	"	81	81⅛	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.